SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:343

av Caroline Högström och Mikael Damsgaard (båda M)

Stärkt infrastruktur för Västmanlands konkurrenskraft och beredskap

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att långsiktigt säkerställa Västerås flygplats funktion som beredskapsflygplats och ändamålsenliga statliga villkor för beredskapsuppdraget och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att genomföra åtgärderna vid Hjulstabron och möjliggöra större fartyg i Mälarfarleden och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Västmanlands behov av vägunderhåll, bärighet och trafiksäkerhet ska beaktas vid genomförandet av beslutade infrastruktursatsningar och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av fortsatta åtgärder för att stärka Bergslagspendelns tillförlitlighet och kapacitet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka kapaciteten på Mälarbanan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Västmanland har ett strategiskt läge i Mälardalen och ett näringsliv med stor betydelse för hela Sverige. Här finns industriföretag, teknisk kompetens och verksamheter som bidrar till export, energiförsörjning och utveckling av ny teknik. Förutsättningarna för dessa verksamheter påverkas i hög grad av hur väl infrastruktur fungerar.

För länets invånare handlar fungerande kommunikationer om möjligheten att ta sig till arbetet, studera och få vardagen att gå ihop. För företagen handlar det om att kunna rekrytera medarbetare och få fram råvaror och färdiga produkter i tid. Ett väl fungerande transportsystem stärker möjligheterna att bo och driva företag i hela länet.

Den beslutade nationella planen för transportinfrastruktur 2026–2037 är en viktig utgångspunkt för det fortsatta arbetet. Beslutade satsningar behöver nu omsättas i konkreta förbättringar. Under genomförandet behöver såväl större transportstråk som mindre vägars betydelse för företagande, arbetspendling och samhällsservice uppmärksammas.

Infrastrukturen behöver också fungera vid störningar, kriser och ytterst krig. Vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser måste därför ses i ett sammanhang. Flera fungerande transportvägar stärker både näringslivets motståndskraft och samhällets beredskap.

Långsiktiga villkor för Västerås beredskapsflygplats

Västerås flygplats är en viktig del av regionens transportinfrastruktur och samhällets beredskap. Läget i Mälardalen ger flygplatsen betydelse för en befolkningstät del av Sverige och för möjligheten att upprätthålla samhällsviktiga transporter.

Västerås omfattas av regeringens uppdrag att ta emot bland annat ambulansflyg och andra prioriterade transporter för sjukvård, räddningstjänst, krisberedskap och totalförsvar. Det är positivt att flygplatsens betydelse för dessa verksamheter har erkänts. Det är nu viktigt att långsiktiga villkor ges för de flygplatser som har fått i uppdrag att vara beredskapsflygplatser.

Genomför åtgärderna vid Hjulstabron

Hamnarna i Västerås och Köping ger näringslivet tillgång till sjötransporter långt in i landet. För att denna möjlighet ska kunna utvecklas behöver hela transportkedjan fungera, från farled och sluss till hamnar och anslutande landtransporter.

Hjulstabron, där väg 55 korsar Mälarfarleden, begränsar möjligheten att trafikera Mälaren med större fartyg. För att sådana fartyg ska kunna passera behöver den öppningsbara delen byggas om eller ersättas. Bron har också betydande underhållsbehov.

Det är därför välkommet att en ny eller ombyggd Hjulstabro finns med i den beslutade nationella planen för transportinfrastruktur 2026–2037. Det är ett viktigt steg för Mälarsjöfarten och för näringslivet i Västmanland.

Projektets betydelse kvarstår genom hela genomförandet. Investeringar i sluss, farled och hamnar behöver kunna utnyttjas fullt ut. Arbetet med Hjulstabron bör därför drivas framåt med god samordning och tydlig uppföljning av tidplan och kostnader.

Bättre förutsättningar för sjöfarten kan ge industrin fler transportalternativ och avlasta vägar och järnvägar. Samtidigt behöver åtgärderna vid bron tillgodose trafiksäkerheten och framkomligheten på väg 55. Regeringen bör verka för att projektet genomförs så att dessa nyttor kan tas till vara.

Låt underhållssatsningarna märkas på Västmanlands vägar

För många västmanlänningar är bilen en förutsättning för att kunna arbeta och få vardagen att fungera. Företag inom bland annat industri, jordbruk och skogsbruk behöver vägar som klarar deras transporter. Även mindre vägar kan ha stor betydelse för en arbetsplats, en ort eller en hel näring.

De beslutade satsningarna på vägunderhåll är därför välkomna. Att vårda befintlig infrastruktur är ett ansvarsfullt sätt att använda skattebetalarnas pengar. När skador åtgärdas i tid kan mer omfattande och kostsamma insatser undvikas.

För Västmanland är det viktigt att satsningar leder till konkreta förbättringar i hela länet. Underhåll, bärighet, vinterväghållning och trafiksäkerhet behöver hanteras samlat. Vid prioriteringar bör hänsyn tas till vägarnas funktion för näringslivet, arbetspendlingen och samhällsviktiga transporter samt tillgången till alternativa färdvägar.

Västmanlands behov behöver därför beaktas när beslutade medel fördelas och åtgärder genomförs. Uppföljningen bör visa hur vägarnas skick och funktion förbättras.

Fortsatt utveckling av Bergslagspendeln

Bergslagspendeln mellan Västerås och Ludvika via bland annat Hallstahammar, Surahammar och Fagersta knyter samman industriorter, arbetsplatser och utbildningsmöjligheter. För norra Västmanland är förbindelsen viktig för tillgången till en större arbetsmarknad och för företagens kompetensförsörjning.

För att fler ska kunna använda tåget behöver resenärerna kunna lita på trafiken. Underhåll och kapacitetsåtgärder behöver tillsammans skapa förutsättningar för tillförlitliga resor och utvecklad trafik.

Det fortsatta arbetet bör ta sin utgångspunkt i beslutade och planerade åtgärder. I samverkan med berörda regioner behöver staten följa upp vilka förbättringar dessa ger och vilka ytterligare insatser som behövs för att stärka förbindelsen.

Stärk kapaciteten på Mälarbanan

Mälarbanan är avgörande för den storregionala utvecklingen i Stockholm-Mälardalen men också för hela Sveriges utveckling och tillväxt. Mälarbanan är också en betydande del i Oslo-Stockholm 2.55 som om projektet genomförs kommer knyta samman två av Nordens huvudstadsregioner. Trots det finns det flera eftersatta behov längs Mälarbanan. Den planerade utbyggnaden av fyrspår hela sträckan mellan Tomteboda och Kallhäll har försenats kraftigt jämfört med den ursprungliga planeringen och större delen av sträckan mellan Västerås och Örebro utgörs fortfarande av enkelspår. Dessa brister orsakar omfattande störningar i trafiken och förhindrar ökad trafikering och förkortad restid. Det är därför angeläget att satsningar på Mälarbanan prioriteras.

Västmanlands infrastruktur har betydelse för hela Sveriges konkurrenskraft och beredskap. Genom långsiktiga villkor för beredskapsflyget, genomförda satsningar på Mälarsjöfarten och fungerande vägar och järnvägar stärks möjligheterna att bo, leva och arbeta i hela Västmanland.

Caroline Högström (M) *Mikael Damsgaard (M)*